

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 1/2023

Aika: Torstai 2.2.2023 klo 8.00—9.52

Paikka: Etäkokous, Teams-linkki toimitettu kalenterikutsuna.

Johtokunta Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta
Kansanedustaja Hilikka Kemppi, poistui kohdan 6 käsittelyn jälkeen
Kansanedustaja Emma Kari
Kansanedustaja Pia Lohikoski
Kansanedustaja Mikko Ollikainen
Apulaisrehtori Kari Salminen
Toimitusjohtaja Teemu Hassinen
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija Kirsi Rasinaho
Asiantuntija, koulutus ja osaaminen, Riina Nousiainen
Koulutusjohtaja Nina Lahtinen
Professori Markku Jahnuainen
Kehittämispäällikkö Jarkko Lahtinen
Edunvalvonnan asiantuntija Suvituuli Lundmark
Koulutuspolitiikan asiantuntija Heidi Rättyä
Pääjohtaja Minna Kelhä
Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa

Este Kansanedustaja Sari Sarkomaa (Kansanedustaja Heikki Autto)
Eurooppapolitiikan asiantuntija Roosa Veijola (varajäsen Heidi Rättyä läsnä)

Pysyvät asiantuntijat Yksikön päällikkö, opetusneuvos Laura Francke
Viestintäjohtaja Aino Likitalo
Johtaja Mikael Mantila
Johtaja Paula Merikko
Johtaja Jarkko Niiranen
Johtaja Samu Seitsalo
Johtaja Kurt Torsell

Kutsutut asiantuntijat Opetusneuvos Kati Costiander, kohta 6
Opetusneuvos Katri Kuukka, kohta 6
Opetusneuvos Sanna Laiho, kohta 6
Erytisasiantuntija Päivi Leppänen, kohta 6
Yksikön päällikkö Päivi Pöyry-Lassila, kohta 7

Sihteeri Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.00.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ JOHTOKUNNAN KOKOONPANON MUUTTAMISEN JA LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

[Valtioneuvosto on yleisistunnossaan 1.12.2022](#) myöntänyt eron johtaja Terhi Päivärinnalle ja asiantuntija Matti Tujulalle Opetushallituksen johtokunnan jäsenen tehtävästä sekä kehittämispäällikkö Jarkko Lahtiselle johtokunnan varajäsenen tehtävästä 1.12.2022 lukien ja määrännyt samasta päivästä lukien Opetushallituksen johtokunnan jäseneksi kehittämispäällikkö Jarkko Lahtisen ja edunvalvonnan asiantuntija Suvituuli Lundmarkin sekä johtokunnan varajäseneksi kehittämispäällikkö Irmeli Myllymäen johtokunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi 30.9.2023 asti. Valtioneuvoston päätöksessä on lainsäädäntöneuvos Eerikki Nurmelta saadun tiedon mukaan päivämäärän osalta kirjoitusvirhe, 1.2.2022 tulisi olla 1.12.2022 (liite 1).

Johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Esitys: 1. Johtokunta merkitsee tiedoksi johtokunnan kokoonpanon muuttamisen.
2. Johtokunta toteaa kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: 1. Johtokunta merkitsi tiedoksi johtokunnan kokoonpanon muuttamisen.
2. Johtokunta totesi kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Johtokunta hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy 1.12.2022 pidetyn kokouksen pöytäkirjan (liite 2).

Päätös: Johtokunta hyväksyi 1.12.2022 pidetyn kokouksen pöytäkirjan.

5. AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN MUUTOKSET

Opetushallituksesta annetun lain ([564/2016](#)) 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla tutkintojen perusteista.

Johtokunnan kuulemista varten johtokunnalle toimitettiin 17.1.2023 seuraava ammatillisen tutkinnon perusteluonnos:

- Liiketoiminnan perustutkinto (tutkintovienti)

Johtokunnan kommentit oli pyydetty 30.1.2023 mennessä. Johtokunnan jäseniltä ei saapunut kirjallisia kommentteja pyydettyyn määräaikaan mennessä, eikä kokouksessa noussut esiin huomioita.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi kuulemisen suoritetuksi.

6. OIKEUS OPPIA JA OIKEUS OSATA -KEHITTÄMISOHJELMAT, ML. UUDET LUKUTAIDOT KEHITTÄMISOHJELMA

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisen vuosia 2020–2023 koskevan tulossopimuksen mukaisesti Opetushallitus kehittää yhteistyössä ministeriön kanssa varhaiskasvatuksen tasa-arvoa ja laatua sekä esi- ja perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa [Oikeus oppia -ohjelman](#) linjausten mukaisesti. [Uudet lukutaidot – kehittämisohjelma](#) on osa Oikeus oppia -ohjelmaa. Uudet lukutaidot -kehittämisohjelman tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten medialukutaitoa, tieto- ja viestintäteknologista osaamista sekä ohjelmointiosaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Ohjelmassa laadittujen digitaalisen osaamisen kuvausten tarkoituksena on toimia kansallisena digitaalisen osaamisen viitekehysenä, jonka pohjalta opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjät päivittävät digisuunnitelmiaan ja -strategioitaan. Oikeus oppia -ohjelma toteutettiin vuosina 2020–2023, Uudet lukutaidot kehittämisohjelma jatkuu vuodelle 2023.

Lisäksi Opetushallitus on kehittänyt yhteistyössä ministeriön kanssa ammatillisen koulutuksen laatua ja tasa-arvoa [Oikeus osata -ohjelman](#) linjausten mukaisesti. Ohjelman tavoitteena oli varmistaa osaltaan, että kaikki ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat saisivat vankan ammattiosaamisen ja hyvät perustaidot työtä, elämää ja elinikäistä oppimista varten. Lisäksi ohjelman tavoitteena oli kaventaa ja ennaltaehkäistä sukupuolesta, sosioekonomisesta taustasta, asuinpaikasta tai tuen tarpeesta johtuvia eroja oppimisessa ja oppimistuloksissa ja edistää näin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ammatillisessa koulutuksessa. Ohjelma toteutettiin vuosina 2020–2022.

Ohjelmatyöhön osallistuneet Opetushallituksen asiantuntijat esittelevät Oikeus oppia, Uudet lukutaidot ja Oikeus Osata -ohjelmia (liitteet 3a-3c).

Asiantuntijat: Opetusneuvos Kati Costiander, opetusneuvos Katri Kuukka, erityisasiantuntija Päivi Leppänen ja opetusneuvos Sanna Laiho

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esitysten pohjalta keskustelun ja merkitsi asian tiedoksi.

7. OPETUSHALLITUS TUTKIMUSYHTEISTYÖSSÄ

Opetushallitus on mukana kolmessa Suomen Akatemian [Strategisen tutkimuksen neuvoston](#) rahoittamassa hankkeessa. Strategisen tutkimuksen rahoitus on tarkoitettu laajoille, monitieteisille konsortioille, joiden toiminnassa korostuu jatkuva vuorovaikutus tiedon käyttäjien kanssa. Yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisu edellyttää tutkimuksen lisäksi vaikuttavuuteen tähtäävää aktiivista vuorovaikutusta tutkijoiden ja tiedon hyödyntäjien välillä hankkeen alusta sen päättymiseen asti. Opetushallitus toimii hankkeissa vuorovaikutuskumppanina. Tavoitteena on, että Opetushallitus osaltaan vahvistaa tutkimustulosten hyödyntämistä toimialan kehittämisessä ja tietoperustaisessa päätöksenteossa.

Yksikön päällikkö, opetusneuvos Päivi Pöyry-Lassila esittelee hankkeet, joissa Opetushallitus on mukana:

- [EduRESCUE](#), Resilientti koulu ja koulutus. Konsortion johtaja professori Marja-Kristiina Lerkanen, Jyväskylän yliopisto.
- [Right to Belong](#), Oikeus osallisuuteen: Yksinäisyyden ja ostrakismin vähentäminen lapsuudessa ja nuoruudessa. Konsortion johtaja on professori Niina Junttila, Turun yliopisto.
- SchoolWell, Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin koulu. Konsortion johtaja professori Kirsi Pyhältö, Helsingin yliopisto.

Asiantuntija: Yksikön päällikkö, opetusneuvos Päivi Pöyry-Lassila

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi asian tiedoksi.

8. OPETUSHALLITUKSEN VAIKUTTAVUUSTOIMINNAN ULKOINEN ARVIOINTI

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisessä vuosia 2020–2023 koskevassa tulossopimuksessa on määritelty Opetushallituksen vaikuttavuustavoitteet, so. toiminnan tavoitteita pitkäkestoisten, yhteiskunnallisten vaikutusten aikaansaamiseksi:

- Eriarvoistuminen pysäytetään ja koulutuksen ja kansainvälistymisen tasa-arvoisuus kasvaa
- Oppijoiden hyvinvointi paranee
- Jatkuva oppiminen nostaa osaamistasoa
- Avarakatseisuus kasvaa

Näiden tavoitteiden vahvistamiseksi on määritelty vaikutustavoitteet, jotka konkretisoidaan käytännön toimiksi vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa. Vaikuttavuustoimintaa on Opetushallituksessa toteutettu ja kehitetty vuosittain jatkuvan parantamisen ajatuksen mukaisesti. Vuonna 2022 toteutimme toiminnastamme [ulkoisen arvioinnin](#), jonka tavoitteena oli saada riippumattoman tahon arviointi vaikuttavuustoimintamme kehittämiseksi edelleen. Arvioinnin toteutti 4Front ja [loppuraportti valmistui 23.1.2023](#) (liite 4). Johtaja Samu Seitsalo esitteli arvioinnin vaiheet, johtopäätökset ja suositukset.

Asiantuntija: Johtaja Samu Seitsalo

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi asian tiedoksi.

9. PÄÄJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Pääjohtaja Minna Kelhän katsaus ajankohtaisiin asioihin sisälsi mm. seuraavia ajankohtaisia asioita.

Ukrainalaisten tukeminen varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja koulutuksessa sekä varautuminen monihäiriötilanteessa:

- Suomessa varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa olevien ukrainalaisten määrät kasvoivat edelleen vuoden 2022 lopulla, kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 8 318. Eniten ukrainalaisia oli perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (noin 5 300) ja varhaiskasvatuksessa (lähies 1 200).
- Ukrainalaisten kotikuntaoikeuteen valmistautuminen etenee. Opetushallitus on julkaissut suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja ukrainaksi [kokonaisuuden](#), jossa kerrotaan, miten kotikunnan hakeminen ja saaminen vaikuttaa lapsen ja nuoren oikeuksiin ja velvollisuuksiin kasvatuksen ja koulutuksen osalta.
- Erasmus+ -ohjelma kevään 2023 hakukierroksella on tulossa yhteensä 100 miljoonan euron rahoitus Ukrainasta paenneiden tukemiseen, tästä Suomen osuus on 5,5 miljoonaa euroa. Opetushallituksen apurahohjelma Ukrainasta paenneille väitöskirjatutkijoille jatkuu (jatkuva haku).
- Opetushallitus osallistuu Ukrainan koulutussektorin tukemiseen ja jälleenrakennukseen liittyviin keskusteluihin.

Kasvatus, koulutus ja osaaminen:

- Opetushallitus on julkaissut [Tukea arkeen! -oppaan](#) käytöksellään reagoivien lasten ja nuorten kanssa työskentelyn tueksi. Opas on tuotettu päättyneessä vaativan erityisen tuen VIP-verkostossa yhdessä Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön (Itla) kanssa.
- Opetushallitus on julkaissut [Ei kaikelle väkivallalle -verkkosivuston](#). Sivusto antaa ohjeita ja työkaluja kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn sekä niihin puuttumiseen kaikilla kasvatusta- ja koulutusasteilla.
- Julkisuuteen nousseiden voimankäyttötilanteiden ja niihin liittyvien lisääntyneiden yhteydenottojen vuoksi Opetushallitus julkaisi tammikuun alussa koonnin [turvallisuusalan ammatillisten koulutusten](#) vaihtoehtoista, koulutukseen hakeutumisesta ja niiden soveltuvuuden arvioinnista.
- Opetushallitus myönsi joulun alla [lukiokoulutuksen järjestäjille erityisavustuksia laatutyön kehittämiseen](#) lähes 8,4 miljoonaa euroa. Avustukset liittyvät opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttaman lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman sekä laajassa sidosryhmäyhteistyössä tuotetun lukiokoulutuksen laatustrategian toimeenpanoon.
- Opetushallitus oli mukana kasvatus- ja opetusalan suurtaapahtumassa Educa2023-messuilla 27.-28.1.2023. Tapahtumassa oli noin 15 000 vierailijaa.

Asiakkuudet ja tieto:

- Ensimmäiset osaamistarpeiden ennakkoinnin tulokset on julkaistu: [Laaja-alainen osaaminen 2030-luvulla. Laaja-alaisen osaamistarpeiden kehitys vuoteen 2030 mennessä](#). Osaamisen ennakkointifoorumin 2021–2024 tuloksia -julkaisussa eritellään osaamistarpeisiin eniten vaikuttavia muutostekijöitä ja digitaalisen sekä kestävyysosaamisen trendejä.
- [Peruskoulujen ja lukioiden kansainvälinen oppilas- ja opiskelijaliikkuvuus vilkastui koronan jälkeen](#). Lukuvuonna 2021–2022 Suomesta lähti ulkomaanjaksolle 2 574 oppijaa. Suurin osa eli 80 % lähtijöistä opiskeli lukiossa.
- Keväällä 2023 Opetushallitus järjestää [webinaarisarjan](#) ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamisesta.
- Korkeakoulujen ensimmäinen yhteishaku päättyi 18.1. Mukana oli syksyllä alkavat vieraskieliset koulutukset sekä Taideyliopiston koulutukset. Haettavana oli noin 7 400 aloituspaikkaa, n. 1000 enemmän kuin viime vuonna. Hakijoita oli 61 800, noin kaksi kertaa enemmän kuin viime vuonna.
- Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaussa 21.2.–21.3. mukana ovat lukiokoulutus, ammatilliset perustutkinnot, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävä ammatillinen koulutus, TUVA-koulutus, TELMA-koulutus sekä kansanopistojen oppivelvollisille tarkoitetut opistovuosisiljat.

Hallintopalvelut

- Työsuojeletarkastuksen loppuraportti on valmistunut.
- Senaatti-kiinteistöt suunnittelee HAKA6-kiinteistön myymistä. Opetushallitus neuvottelee Senaatin kanssa osasta toimitiloista luopumisesta 1.12.2023 lukien tilatehokkuuden kasvattamiseksi.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen vuosia 2020–2023 koskeva ja vuodelle 2023 tarkistettu [tulossopimus](#) on allekirjoitettu.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön [konsernin kehittämishanke](#) jatkuu.
- Valtiovarainministeriön johtama virastoarviointi etenee.

Opetushallitus on koonnut [verkkosivuille](#) tietoa siitä, miten ja millä periaattein koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa tietoa oppilaista ja opiskelijoista opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten käyttöön sen jälkeen kun nämä ovat siirtyneet hyvinvointialueiden palvelukseen vuoden 2023 alussa.

Esitys: Johtokunta merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi ajankohtaiskatsauksen pohjalta keskustelun ja merkitsi katsauksen tiedoksi. Oppilaan ja opiskelijan tietojen luovutukseen koulutuksesta hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen palataan tulevilla johtokunnan kokouksissa.

10. MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Muita asioita ei ollut.

11. JOHTOKUNNAN SEURAAVAT KOKOUKSET

Johtokunta on sopinut seuraavat kokoukset torstaisin klo 8.00–10.00 seuraavasti:

- kevätkausi 2023: 23.2. (tilinpäätös), 30.3., 27.4., 25.5., 15.6.
- syyskausi 2023: 14.9.

Esitys: Johtokunta toteaa seuraavan kokouksen ajankohdan ja päättää kokouksen järjestämisestä etäkokouksena.

Päätös: Johtokunta totesi seuraavan kokouksen ajankohdan, 23.2., ja päätti kokouksen järjestämisestä etäkokouksena.

12. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.52.

Eeva-Johanna Eloranta
Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä
Johtokunnan sihteeri